

JA in a Day – Educație financiară Școala Altfel 2017 – 2018

Mijloace moderne de plată și modul în care le pot folosi în siguranță

I. Atunci când cumperi online... care sunt drepturile tale? Dar obligațiile?

Beneficiați de următoarele drepturi și avantaje de oriunde cumperi din Europa:

- **Dreptul de a renunța la achiziție în termen de 14 zile de la primirea pachetului**, prin simpla notificare a furnizorului, singurele costuri suportate fiind cele de rambursare a produselor; acest drept nefiind condiționat de păstrarea ambalajului.
- **Dreptul de a renunța la achiziție în termen de până la 12 luni** de la sfârșitul perioadei inițiale de retragere de 14 zile, atunci când comerciantul nu a transmis consumatorului informațiile privind dreptul de retragere. Dacă vânzătorul informează cumpărătorul în termenul de 12 luni, dreptul de retragere poate fi exercitat în 14 zile calendaristice din momentul informării.
- **Dreptul de a primi produsele în termen de cel mult 30 de zile** de la încheierea contractului, dacă părțile nu au convenit altfel;
- **Dreptul la informații clare** privind caracteristicile principale ale produsului sau serviciului, date de contact privind comanda, costul total, inclusiv taxele și costurile de livrare;
- **Dreptul de a primi sumele plătite în avans în termen de cel mult 7 zile**, dacă produsul comandat nu se află pe stoc și alegi să anulezi comanda;
- Consumatorii care plătesc cu cardul au **dreptul de a adresa băncii refuzul la plată dacă nu primesc bunurile/serviciile comandate sau la parametrii specificați**;
- **Legislația** armonizată la nivelul **Uniunii Europene oferă tuturor cetățenilor europeni aceleași drepturi**, indiferent de țara Uniunii aleasă pentru cumpărături;
- Plățile realizate online cu cardul transformă cumpărăturile de pe internet într-o experiență digitală completă, oferind avantaje suplimentare: comision zero, plata valorii exacte a bunurilor și serviciilor achiziționate, siguranța oferită de plățile realizate prin intermediul sistemului 3D Secure și economisirea timpului necesar drumului pentru retragerea de numerar.

Recomandări privind cumpărăturile online:

- Informează-te și achiziționează de la furnizorii cunoscuți de tine și/sau cu o anumită reputație;
- **Nu oferi niciodată informații personale sau legate de card și PIN prin telefon sau e-mail**;
- Păstrează dovada cu datele privind tranzacțiile efectuate pe internet; Salvează într-un folder special condițiile generale de vânzare ale magazinului, valabile la data achiziției, toate facturile, certificatele și garanțiile primite atunci când cumperi online;
- Caută pe site-ul magazinului un număr de contact sau adresa de e-mail și folosește-le în cazul în care ai nelămuriri;
- Nu cumpăra de pe site-urile care nu oferă date de identificare complete. Dacă ești nesigur, caută înregistrările despre comerciant la www.mfinante.ro/pjuridice.html și la portal.onrc.ro ;

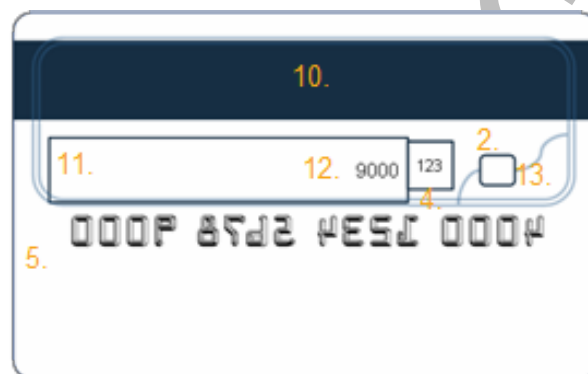
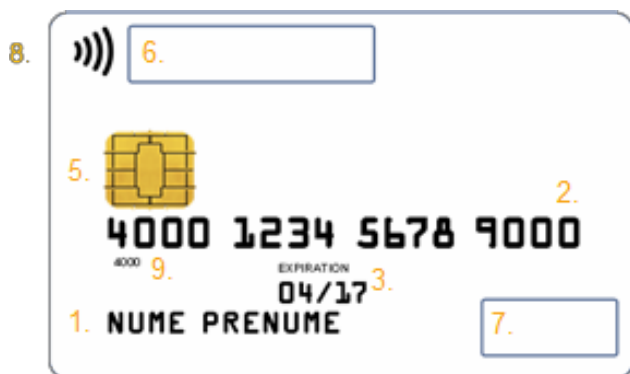
Junior Achievement Romania, FC 4644284

Lisabona Street, Nr. 8, Bucharest, 011787, Romania

Tel. +4021-312 3194, 312 3066, Fax +4021-315 6043, E-mail: office@jaromania.org, Web: www.jaromania.org

- Citește cu atenție condițiile generale de vânzare, cele de prelucrare a datelor cu caracter personal, procedurile și costurile de achiziționare și livrare, precum și condițiile de returnare puse la dispoziție de magazinul online;
- Cumpără doar de pe site-uri care folosesc cel puțin pentru pagina de plată o conexiune securizată **https**. O vei recunoaște ușor după simbolul cu lacăt verde **https** afișat înaintea adresei paginii accesate. La click pe lacătul verde vei afla informații suplimentare despre autoritatea care securizează pagina.
- În cazul în care coletul livrat este deteriorat, notează aceste detalii pe documentele de primire care vor rămâne la curier, înainte de a semna de primire. Contactează comerciantul de îndată și semnalează această situație.
- Utilizează **parole puternice**, care folosesc majuscule, minuscule, cifre și simboluri. Nu utiliza aceeași parolă pe mai mult de 1 site.
- Atunci când cumperi online, folosește **doar cele mai recente versiuni ale browserelor**. Antivirusul, dar și celelalte aplicații utilizate pe calculator sau telefon trebuie să fie la fel, actualizate la zi.
- Dacă ești conectat la o rețea Wi-Fi publică, nu accesa site-uri care solicită tastarea parolelor sau a altor date sensibile. Acestea ar putea fi interceptate.
- **Evită atacurile de phishing** prin care hackerii copiază elementele de identitate vizuală ale unui site legitim, pentru a te convinge să le furnizezi date personale. Pentru aceasta, tastează direct adresa site-ului în browser și nu folosi linkuri primite din surse necunoscute pe e-mail sau prin intermediul canalelor social media.
- **Verifică periodic extrasul de cont** și comunică băncii de îndată atunci când ai suspiciuni asupra unor tranzacții.
- Folosește coșul de cumpărături și wishlist pentru a monitoriza periodic prețul produselor pe care intenționezi să le cumperi, dar și dacă acestea îți sunt cu adevărat necesare.
- Compară atât prețul, cât și condițiile de transport. Este posibil ca unii comercianți să ofere transport gratuit.
- Compară atât prețurile din țară ale produselor dorite, cât și pe cele din străinătate. Uneori este posibil ca tarifele de curierat să nu justifice un preț mai mic din străinătate.
- Când achiziționezi produse din străinătate, verifică dacă produsul cumpărat include și instrucțiuni de folosire sau software într-o limbă care nu îți restricționează utilizarea acestuia.

II. Identificați elementele cardului bancar de mai jos:

1. Numele posesorului cardului. Acesta poate include și inițiala tatălui, unul sau mai multe prenume sau numele companiei, dacă este un card business.
2. Numărul unic al cardului. Tehnic se numește PAN (Primary/Personal Account Number). Acesta nu trebuie confundat cu numărul contului tău (IBAN – International Bank Account Number).
3. Data expirării cardului; acesta poate fi utilizat până în ultima zi a lunii inscripționate. În acest caz, ultima zi în care poate fi utilizat cardul este 30 aprilie 2017. Aveți grijă să îl schimbați la timp dacă plecați din țară.
4. Codul de securitate necesar cumpărăturilor online. Pentru a face plăți pe net, vei avea nevoie să înrolezi cardul în 3D Secure. Pentru aceasta, intră pe site-ul băncii tale sau pe <http://www.romcard.ro/inrolare-3dsecure/>
5. Chip EMV pentru securizarea tranzacțiilor. Tranzacțiile din Europa sunt Chip&PIN. De la sfârșitul lui 2015 a fost începută migrarea de la banda magnetică la Chip&Signature în SUA.
6. Sigla băncii emitente
7. Sigla sistemului de plată (Visa, MasterCard, American Express etc)
8. Simbolul contactless, pentru tranzacții de mică valoare (sun 100 RON sau echivalent) prin simpla apropiere a cardului de un cititor POS
9. Numărul unic pentru identificarea băncii emitente. Sau BIN/IIN (Bank/Issuer Identification Number)... sau primele 4 cifre din numărul cardului.
10. Banda magnetică (opțională) pentru tranzacții în afara Europei. Este utilizată mai des pentru acces în bancă în afara programului.
11. Banda pentru semnătura posesorului. Aici se verifică dacă semnătura de pe bonurile de casă corespunde celei de pe card. Această procedură este specifică plăților cu carduri cu bandă magnetică.
12. Ultimele 4 cifre ale numărului de card
13. Antena pentru cardurile contactless, vizibilă la lumină puternică.

Atenție! Salvează în agendă numărul de asistență în caz de urgență al băncii tale. Numărul de telefon de pe spatele cardului îți va fi util dacă îl vei pierde.

Elementele 1, 2 și 3 pot fi embosate (scrise în relief). De obicei, sunt embosate cardurile de credit. Cardurile embosate pot fi utilizate și offline, la imprimers (dispozitiv care copiază informațiile în relief de pe card, într-un mod similar cu cel al unei hârtii autocopiative sau al unei coli de hârtie cu indigo).

Cardurile de debit sunt carduri care oferă acces la sumele disponibile în contul propriu, în timp ce cardurile de credit oferă acces la sume acordate de bancă sub forma unui împrumut. Cardurile de credit pot fi acordate celor care dețin o sursă de venit sau o oferă o altă garanție. Pentru sumele împrumutate și nereturnate în perioada de grație este percepută o dobândă. Atât cardurile de debit, cât și cele de credit au comision 0 la plata la comercianți în România și în cele mai multe țări din lume.